

ВИКЛАДАННЯ В УНІВЕРСИТЕТІ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Жила Ганна Василівна

викладач кафедри іноземних мов та міжкультурної комунікації
Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця, Україна

Війна між Росією та Україною почалася 24 лютого 2022 року о 5 ранку. Кілька місяців точилося багато дискусій про тренування російських військ на кордоні з Україною, але більшість людей не вірили в повномасштабне вторгнення. Викладачі та студенти жили своїм звичним життям. Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця, розташований у місті з більш ніж мільйонним населенням за тридцять кілометрів від російського кордону. Харків'яни першими почули вибухи, бомбардування, побачили перших жертв і зруйновані будинки. Життя змінилося назавжди. Викладачі та студенти, які проживали поблизу кордону, почали евакуюватися, і протягом двох тижнів дві третини жителів міста виїхали. Але багато викладачів університету вирішили залишитися в Харкові, місто не здали навесні 2022 року тож була велика надія, що ми далі будемо жити і боротися за свою країну, своє місто і наш університет.

Наприкінці березня розпочато онлайн-навчання студентів, відповідно до указу Президента України [1] та наказу ректора університету [2]. Протягом перших тижнів заняття були схожі на сеанси психологічної терапії, коли викладачі слухали та заспокоювали студентів, допомагаючи їм впоратися зі стресом війни. Далі заняття продовжилися у звичному режимі, оскільки пандемія навчила всіх працювати онлайн, використовуючи Zoom. Онлайн-навчання студентів відбувалося через платформу Moodle, де містилися всі навчальні матеріали, а також домашні завдання та тести. Оцінювання студентів також проводилося через Moodle.

Навчання під час війни – це виклик для будь-якого учня та вчителя. Деякі студенти, коли дізналися, що в університетах відновлюються заняття, не були емоційно готові. На початку евакуації їхні думки були зосереджені лише на переїзді та базових потребах, таких як пошук житла, фінансів та придбання необхідних речей. Поки більшість студентів пристосувалися до нового життя та навчання, часті сирени повітряної тривоги заважали навчанню, оскільки їм доводилося йти в укриття. Учні, яким було безпечніше на Заході України та за кордоном, навчалися онлайн. Якщо вони не могли брати участь у синхронному онлайн-навчанні, вони виконували завдання асинхронно.

За останні два роки союзники надіслали Україні величезні обсяги військової, фінансової та гуманітарної допомоги, країни Заходу доклали значних зусиль, щоб допомогти Україні з метою захисту своїх інтересів. Вони виділяють значні суми, страждаючи від економічного впливу війни, як і решта світу. З кінця березня 2024 року Росія атакувала енергетичну інфраструктуру України з безпрецедентним руйнівним масштабом. За три тижні було зруйновано 80% українських ТЕС або майже.

Питання чи впливають відключення електрики на навчальний процес є риторичним. Очевидно, це новий виклик. Дійсно, відсутність електричного освітлення, обладнання, що не працюють, ускладнюють навчальний процес. Але, завжди можна увімкнути аварійні генератори, звісно, якщо вони існують, замінити лампи денного світла свічками або ліхтариками, перейти на мобільний інтернет. Це

незручно, але можливо. Інша річ – навчання онлайн. Коли пропадає живлення в електромережі, вимикаються усі прилади. Звичайно, мобільний телефон можна підзарядити від повербанка, портативний комп'ютер також, замість звичного освітлення ввімкнути ліхтарик або запалити свічку. Інше питання що робити зі зв'язком? Як не втратити оптимізму під час війни?

Оптимізм може відігравати певну роль у сприянні миру у всьому світі кількома способами. По-перше, оптимізм може сприяти більш позитивному та конструктивному підходу до вирішення конфлікту. Оптимістичні люди, швидше за все, вірять, що конфлікти можна вирішити мирним шляхом і що взаєморозуміння та співпраця можливі. Це може призвести до більш активного та примирливого підходу до конфлікту, що може допомогти розрядити напругу та уникнути насильства. По-друге, оптимізм також може сприяти більш оптимістичному та позитивному погляду на майбутнє, що може надихнути людей працювати над створенням більш мирного світу. Коли люди вірять, що краще майбутнє можливе, вони можуть бути більш мотивованими діяти, щоб внести зміни та зробити світ кращим. Нарешті, оптимізм також може допомогти створити більш позитивну та конструктивну атмосферу, в якій можна працювати заради миру. Оптимізм може зіграти певну роль у сприянні миру у всьому світі. Оптимісти частіше вірять, що конфлікти можна вирішити мирним шляхом і що люди можуть працювати разом, щоб знайти вирішення проблем. Вони можуть бути більш схильні вести діалог і шукати спільну мову з іншими, а не вдаватися до насильства чи агресивної поведінки. Оптимізм також може допомогти створити відчуття надії та позитиву під час конфлікту чи кризи. Це може надихнути людей працювати над кращим майбутнім і вірити, що мир можливий, навіть незважаючи на виклики та невдачі. У той же час важливо визнати, що лише оптимізму недостатньо для досягнення миру. Це має супроводжуватися конкретними діями та зусиллями, спрямованими на усунення першопричин конфліктів і сприяння розумінню та співпраці між людьми різних культур і походження [3].

Ніхто не знає коли закінчиться війна Росії проти України але вона закінчиться, як і всі попередні війни. Коли закінчиться війна, нас усіх чекає важкий шлях відбудови країни. Відбудова міст та інфраструктури буде нашою новою довгостроковою метою та мрією у післявоєнний період. Україна воскресне.

Список використаних джерел:

1. Указ Президента № 64/2022 «Про введення воєнного стану в Україні». URL: <https://www.president.gov.ua/documents/642022-41397> (дата звернення: 28.04.2024).
2. Порядок проведення екзаменаційної сесії під час введення воєнного стану в Україні в Харківському національному економічному університеті імені Семена Кузнеця. URL: <https://www.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/04/Poryadok-provedennya-ekzamenatsijnoyi-sesiyi-pid-chas-vvedennya-voyennogo-stanu-v-Ukrayini-v-HNEU.pdf> (дата звернення: 28.04.2024).
3. Jean-Philippe Ackermann Coach, conférencier. Des conférences sur l'optimisme ?Quelle drôle d'idée! Non, une nécessité en période incertaine. URL: <https://jeanphilippeackermann.com/conferences/> (дата звернення: 28.04.2024).